

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การสร้างบทแสดง แสง สี เสียง ตำนาน บุญตรงคู่ บ้านยางคู่ ตำบลมะอี อำเภอวังนุรี จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างเป็นบทแสดง แสง สี เสียง และเพื่อเผยแพร่ประวัติความเป็นมาของปราสาทคู่ บ้านยางคู่ ในรูปแบบของการแสดง ตลอดทั้งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของท้องถิ่นเท่านั้น โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพประเภทงานสร้างสรรค์ วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปราสาทหินหรือปราสาทคู่ในภาคอีสาน ตำนานประเพณีสงกรานต์ ประเพณีการแสดงของภาคอีสาน ประเภทต้นทลักษ์ของอีสาน และความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดทั้งการศึกษาภาคสนาม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น และการสังเกตจากสถานที่จริงแล้วประมวลเค้าโครงเรื่องตำนานขึ้นแล้ว ลำดับเหตุการณ์จากอดีต เข้าสู่ปัจจุบันที่เป็นสถานการณ์จะแสดงจริง เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดงาน จึงเขียนบทการแสดง แสง สี เสียง ตำนานบุญตรงคู่ บ้านยางคู่ขึ้น โดยจะนำเสนอผลงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Discript Researh)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพอสรุปถึงวิธีการ ดำเนินสร้างบทแสดง แสง สี เสียง ตำนานบุญตรงคู่ บ้านยางคู่ ตำบลมะอี อำเภอวังนุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

1. วิธีการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

จะใช้วิธีการ 2 ลักษณะ คือ การเก็บข้อมูลจากเอกสารตำราเกี่ยวกับปราสาทขอม (คู่อีสาน) และการสัมภาษณ์ผู้รู้ตลอดทั้งวิทยากรท้องถิ่น แบบไม่เป็นทางการ ซึ่งเนื้อหาส่วนนี้ ผู้วิจัยจะยึดเป็นหลักฐานให้ผู้ชมหรือผู้อ่านรู้เพียงประวัติความเป็นมาของปราสาทคู่แห่งนี้ และช่วงระยะเวลาที่นิยมสร้างปราสาทคู่แล้วต่อมานักวิชาการเรียกว่า “อโรคยาศาล” ตลอดทั้งมีเกร็ดเรื่องเล่าในเชิงลักษณะมุขปาฐะ (ตำนานนิทานว่าพระเจ้าชัชรมันที่ 7 เคยเสด็จมา ณ สถานที่แห่งนี้ด้วย)

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างบทแสดงแทบทุกชนิด ทุกประเภท ผู้ชมควรจะเข้าใจในธรรมชาติอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เรื่องที่เขียนจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จ (ปด) หรือ จริง (แท้) หรือ ไม่มากน้อยเพียงใด เพราะผู้เขียนบทมิได้เกิดร่วมสมัยนั้น และตัวละครที่สมมุติขึ้นนั้นว่ามีจริง และ พุดจริง เช่นนั้นหรือไม่ แต่ส่วนสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาเป็นหลักฐานอ้างอิง โดยมิได้เขียนขึ้นลอย ๆ โดยขาดหลักฐานและเหตุผลมาสนับสนุน ดังนั้นในเนื้อหาส่วนนี้ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอสาระเบื้องต้น ดังหัวข้อต่อไปนี้ บริบทเกี่ยวกับจังหวัดร้อยเอ็ด ความรู้เกี่ยวกับปราสาทหิน หรือ อโรคยาศาลความรู้เกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านอีสาน ความรู้เกี่ยวกับฉันทลักษณ์อีสาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในรายละเอียดแต่ละหัวข้อนั้นล้วนจะนำไปสู่หรือเอื้อเพื่อเกื้อกูล การสร้างบทแสดงทุกชนิด ทุกประเภท ซึ่งจะตรงกับหลักวิชาการที่ว่า การบูรณาการ (Intergreat)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างบท

เนื้อหาเหตุการณ์ส่วนนี้ถือว่าสำคัญและสัมพันธ์กับการสร้างบทแสดง ซึ่งจะกล่าวในบทต่อไป ดังนั้นสาระสำคัญในเนื้อหาส่วนนี้ จะมีปรากฏในบทแสดงที่สร้างขึ้นทั้งสิ้น แต่การจะนำเนื้อสารมามากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ งบประมาณ เวลา สถานที่ บุคลากร ค่าต่าง ๆ อีกมากมายที่เป็นตัวแปรสำคัญที่ผู้เขียนบทจะตกลงกับผู้อำนวยการแสดง ผู้กำกับการแสดง หรือผู้ฝึกซ้อม ร่วมตกลงแก้ปัญหา ก่อนจะดำเนินแสดง ฉะนั้นสาระสำคัญในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำมากล่าวอ้างไว้ 3 หัวข้อดังนี้ ประวัติปราสาทหิน บ้านยางภู ตำบลนานนิทานบุญสงกรานต์และความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. การสร้างบทแสดง แสง สี เสียง ตำนานบุญสร้างภู

จากการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำมาเรียบเรียงใหม่ โดยยึดหลัก ทฤษฎีด้านองค์ประกอบของนาฏศิลป์เป็นหลัก เพื่อวางแผนให้สมบูรณ์จนผู้กำกับการแสดงสามารถนำไปจัดแสดงได้ประสบความสำเร็จหรือมีปัญหาน้อยที่สุด และพอแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมได้ ดังนั้นนักคิด นักเขียน นักวิชาการ หรือบุคลากรแทบทุกวงการ หรือ ทุกระดับชั้น จะมีความคิด หรือมุมมองที่แตกต่างกัน แต่วิธีการแก้ไขควรละมุนละม่อม ประนีประนอมเพื่อความล้าเรีจของงาน จากที่กล่าวอ้างมานั้นเป็นเพียงข้อคิดของผู้วิจัย ประสงค์จะเตือนสติการทำงานของเหล่าศิลปินหรือผู้เกี่ยวข้องเท่านั้น หาใช่ตำหนิ หรือประสงค์ร้ายใด ๆ ไม่ ดังนั้นการสร้างบทแสดงของงานวิจัยฉบับนี้ จะนำเอาองค์ประกอบสำคัญหลัก มากกล่าวไว้ 7 หัวข้อ แต่จะไม่กล่าวถึงรายละเอียดใด ๆ มีดังนี้ คือ ที่มาของการแสดง โครงเรื่องย่อ การแบ่งฉากและลำดับ

เหตุการณ์ บทแสดง แสง สี เสียง ตำนานบุญสร้างคู่ คนตรีและเพลง ตัวละคร และลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวละคร

จากที่ผู้วิจัยกล่าวสรุปโดยสังเขปตลอดทั้งการสอดแสดงความเห็นเอาไว้ในแต่ละส่วนนั้น มีเจตนาเพียงให้ผู้จะนำไปจัดแสดงสังวรถึงปัญหาหรืออุปสรรค ซึ่งอาจจะเกิดขึ้น และคิดหาวิธีป้องกันเพื่อให้ผลการจัดงานมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย พบว่า การสร้างบทแสดง แสง สี เสียง ตำนานบุญสร้างคู่ บ้านปรางค์คู่ ตำบลมะเอี อำเภอรวัชบุรี นี้ ผู้ประสานงานเบื้องต้น ได้จำกัดขอบเขตของการจัดการแสดงไว้ มากมายล้วนเป็น ปัญหาอุปสรรคใหญ่ ๆ ทั้งนี้ ถ้าหากมิใช่หน่วยงานสถาบันอาชีวะจริง ๆ จะ จัดแสดงไม่ได้แน่นอน ดังรายละเอียดอุปสรรคพอสังเขป ดังนี้

1. จะจัดแสดง โดยใช้สถานที่จริง ซึ่งมีข้อจำกัดของบริเวณซึ่งจะหันหน้าเวที ด้านใดจึงจะเข้ากับองค์ปราสาท บริเวณสถานที่คับแคบทั้งจะทำให้ผู้แสดงออกแสดง เกือบอุปสรรค ฉากและการแสดง ไม่เหมาะสม บริเวณที่จะให้ผู้ชมนั่งชมก็เช่นกัน ซึ่งล้วนจะต้องปรับปรุง ตกแต่ง จะต้องใช้แรงงานและเงินทั้งสิ้น

2. ปัญหาผู้แสดง หาผู้แสดง ไม่มีฝีมือและความสามารถสูงเหมาะสมมาแสดง หรือฝึกซ้อม เพราะผู้ประสานงานมาติดต่อให้เขียนบทช้าเกินไป ซึ่งหลักของการเขียนบทละคร จะต้องใช้เวลา ทั้งผู้กำกับการแสดงและผู้เขียนบท ตลอดทั้งผู้อำนวยการสร้างจะต้องมาร่วม พิจารณาปัญหาอุปสรรค หรือแก้ไขบท ซึ่งอาจ ไม่เหมาะสมหรือผิดพลาด ตลอดจนการประหยัด งบประมาณ เป็นต้น

3. ผู้รับจัดงานขาดประสบการณ์ที่ดี วางแผนไม่ดีพอ เช่น การประสานงานกับ จังหวัด กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันการศึกษ ผู้เขียนบท คณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อเริ่มงบประมาณเพื่ออนุมัติจ่าย กำลังงานที่จะช่วยเตรียมการต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนจะต้องใช้คนและเงิน เป็นสำคัญ ถ้าหากขาดปัจจัยเหล่านี้งานจะมีปัญหา และ ล้มเหลวในที่สุด

4. ผู้รับงานระบุข้อจำกัดของการเขียนบทมากเกินไป ดังมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 การวางจุดประสงค์ของการแสดงในโครงเรื่องที่จะนำเสนอประกอบไป เรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการสร้างปรางค์คู่แห่งนี้ โดยให้กล่าวถึง พระเจ้าชัยวรมัน ที่ 7 พร้อมด้วยบริวาร เสด็จมารักษามาร พระโรคนของพระองค์ สารที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับบุญ

สร่งงู เกิดขึ้นอย่างไรมีมาเมื่อไหร่ เหตุใดถึงจัดมีขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์อะไร และกิจกรรมสาระ สดุดท้ายกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งประเทศไทย ตลอดทั้งนโยบายของจังหวัดร้อยเอ็ด เน้นเรื่องเทิดพระเกียรติองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงครองราชย์ มาจน ครบ 80 พรรษา และจะต้องสอดแทรกผลงานด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก่ผู้ชมได้นำไปใช้ ประพฤติปฏิบัติเพื่อความผาสุกอันยั่งยืน ตลอดทั้งเวลาที่จะใช้แสดงนั้นไม่ให้เกิน 45 – 60 นาที เท่านั้น

จากปัญหาหรืออุปสรรคดังที่กล่าวมานั้น เป็นเพียงประเด็นเล็กน้อยเท่านั้น จาก ประสบการณ์ของผู้วิจัยเคยพบอุปสรรคทั้งการปฏิบัติ ภายนอก-ภายใน มหาวิทยาลัยนั้นก็คือ ขาดความเข้าใจในระบบงานศิลปะการแสดงของผู้บริหารและคณะกรรมการจัดงาน ระบบรับ-จ่ายงบประมาณล่าช้า ไม่มีผู้ประสานงาน เป็นตัวเร่งกระตุ้นติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง ใช้วิธี ทำงานแบบหน้าที่ของใครของมัน ไม่เรียกประชุมรายงานความก้าวหน้าของงาน การออกคำสั่ง ปฏิบัติงานช้า (วันนี้สั่ง – เอาพรุ่งนี้) ซึ่งวิธีการจัดงานศิลป์นั้นมีแนวคิดสร้างสรรค์ผลงาน การ นำออกแสดงจะต้องดูช่วงเวลาโอกาส สถานที่ ความเหมาะสมหลายประการมิใช่อะไรที่บางคน คิดว่าแสดงอะไรก็ได้ง่าย ๆ ถูก ๆ เท่าที่มีจึงเป็นผลทำให้ผลงานศิลปะของชาติไม่มีสิ่งแปลก ใหม่จนทำให้ศิลปินบางคนเบื่อหน่าย แล้วเลิกراجางวงการอาชีพศิลปะไปอย่างน่าเสียดาย